

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/22/2023
Identifikačné číslo spisu: 6716205013
Dátum vydania rozhodnutia: 29.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6716205013.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobkyne A. J.T. R., narodenej XX. R. XXXX, P., J. X, zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Svatuškom, Humenné, Námestie Slobody 25, proti žalovanému A. K. R., narodenému XX. C. XXXX, J. XXX, korešpondenčná adresa: R., E. L. XXXX/XX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 32C/22/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. júla 2022 sp. zn. 9Co/71/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. októbra 2020 č. k. 32C/22/2018-728 rozhodol tak, že:

I. Súd u r č u j e, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ku dňu 17.12.2013 patrili: - hodnota motorového vozidla značky Škoda Fabia 6Y s VIN: V., rok nadobudnutia 2004, vo výške 500,00 Eur, - zostatok na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. na meno žalovaného vo výške 513,74 Eur, - zostatok na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. na meno žalobkyne vo výške 51,33 Eur, - zostatok na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. na meno žalobkyne vo výške 0,79 Eur, - zostatok na účte č. R. vedenom v H. R..C., pobočka zahraničnej banky na meno žalovaného vo výške 5,01 Eur.

II. Súd v y p o r i a d a v a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobkyne A. J. R., nar.: XX.XX.XXXX, a žalovaného A. K. R., nar.: XX.XX.XXXX, k veciam patriacim do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nasledovne: a) súd p r i k a z u j e žalobkyňu do jej výlučného vlastníctva zostatok na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. vo výške 51,33 Eur a zostatok na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. vo výške 0,79 Eur; b) súd p r i k a z u j e žalovanému do jeho výlučného vlastníctva zostatok na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. vo výške 513,74 Eur, zostatok na účte č. R. vedenom v H. R..C., pobočka zahraničnej banky vo výške 5,01 Eur a hodnotu motorového vozidla značky Škoda Fabia 6Y s VIN: V., rok nadobudnutia 2004, vo výške 500,00 Eur.

III. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobkyni titulom vyrovnania sumu 483,32 Eur, a to do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný j e p o v i n ť zaplatiť na účet súdu v lehote desiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku súdny poplatok za žalobu vo výške 66,00 Eur a súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 66,00 Eur.

V. Súd ani jednej zo strán n e p r i z ň á v a nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd považoval za nesporné, že bezpodielové spoluvlastníctvo strán vzniklo 07. júla 2001 a zaniklo 17. decembra 2013, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 6C/194/2012-151. Výdanie rozsudku inicioval svojim návrhom z 28. decembra 2012 žalovaný. Žalobkyňa v trojročnej lehote podľa ust. § 149 Občianskeho zákonníka, teda včas, podala proti žalovanému žalobu o vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva medzi stranami nebola uzavretá.

1.2. Žalovaný preukázal, že v roku 2011 žalobkyňa vystaňovala celý zvolenský byt a veci, ktoré tam boli, zničila, poškodila alebo vyhodila. Žalobkyňa vystaňovanie vecí ani nepoprela, tvrdí však, že ich všetky nepoškodené vrátila naspäť, čo však nepreukázala, ani na preukázanie toho nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Súd preto uzavrel, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o tom, že veci v ňou žalobe uvedené ako zariadenie bytu vo Zvolene strany nadobudli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo spoločných prostriedkov a že tieto veci (posteľ so zásuvkou, roštom a matracom) ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva existovali.

1.3. Na preukázanie existencie hnuťelných vecí navrhla žalobkyňa vypočúť svedkyňu H. L. a maloleté deti strán sporu. Návrh na vykonanie dokazovania výsluchom maloletých detí súd zamietol, keďže je názoru, že súd má maloleté deti zaťažovať extrémne vypätými stresovými situáciami ako je výsluch na súde len vo výnimočných a odôvodnených prípadoch, kedy určitú skutočnosť nie je možné preukázať inak. Strany spolu majú dve maloleté deti, F., nar. XX. E. XXXX a R., nar. XX. H. XXXX. Mal. F. tak mala v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (17. decembra 2013) sedem rokov a mal. R. päť rokov. Vykonať ich výsluch by tak bolo mimoriadne nehospodárne, pretože súd považuje za vylúčené, aby päť a sedemročné deti vedeli dosvedčiť existenciu konkrétnych hnuťelných vecí, ktoré sa mali nachádzať či už v domácnosti vo B. alebo v domácnosti obývanej žalovaným a jeho rodinou, a to navyše s odstupom takmer siedmich rokov, nieto uviesť, či tieto veci boli nadobudnuté za trvania manželstva a za akú nadobúdaciu cenu. Svedkyňa H. L. vypovedala, že bola na dvoch návštevách bytu vo B. a videla, že byt bol bežne zariadený. Nevedela však uviesť špecifikáciu hnuťelných vecí nachádzajúcich sa v byte pokiaľ ide o typ, značku vecí, rok jej nadobudnutia či obstarávaciu cenu, ani jej nebolo známe, ako a kedy boli veci nachádzajúce sa v byte obstarané. Z tohto výsluchu preto súd nemohol mať za preukázané nadobudnutie v žalobe uvedených konkrétnych vecí, ani ich existenciu ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (keďže svedkyňa v byte bola naposledy na prelome 2011 a 2012 a bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo 17. decembra 2013).

1.4. Súd zamietol návrh žalobkyne, aby od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj od Okresného riaditeľstva Policajného zboru SR vo Zvolene vyžiadal potvrdenie, že ich pracovníci, resp. príslušníci, boli v domácnosti strán sporu vo B. a že táto domácnosť bola štandardne zariadená. Z takého potvrdenia by súd nemohol zistiť ani overiť žiadnu skutočnosť, ktorá je podstatná pre jeho rozhodnutie. Podkladom pre rozhodnutie súdu o vyporiadaní hnuťelných vecí náležiacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov je uvedenie konkrétnych vecí v žalobe, ktoré sú označené tak, že ich nie je možné zameniť s inými a ktorých nadobudnutie stranami z prostriedkov v bezpodielovom spoluvlastníctve, ako aj ich existencia ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, boli preukázané. Dôkazný návrh žalobkyne ale smeroval len k preukázaniu, že strany sporu žili v riadne, bežne zariadenom byte, nie k tomu, aké konkrétne veci náležali do bezpodielového spoluvlastníctva a aká bola ich hodnota. Preto bol tento návrh žalobkyne zamietnutý.

1.5. Za nesporné súd považoval, že súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva bol automobil značky Škoda Fabia 6Y s VIN: V., ktorý strany nadobudli 05. mája 2004 za nadobúdaciu cenu 316.490,00 Sk, teda 10.505,50 Eur, ako vyplýva z faktúry č. 240074 z 23. apríla 2004 na č. l. 354. Tento automobil žalovaný 24. marca 2014 predal za kúpnu cenu 500,00 Eur, pričom v kúpnej zmluve je uvedené, že ho predáva poškodený. Skutkové tvrdenia strán v otázke hodnoty vozidla ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva boli sporné, žalobkyňa tvrdila, že zostatková hodnota vozidla bola 5.000,00 Eur a žalovaný tvrdil, že sa jednalo o opakovane poškodené vozidlo, ktoré malo pri predaji hodnotu 500,00

Eur. Podľa platného Civilného sporového poriadku môže súd v konaní tohto typu (t. j. konanie bez ochrany slabšej strany) bez návrhu vykonať len taký dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou, ďalej dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva. Žalobkyňa, hoci jej bolo odlišné stanovisko žalovaného ohľadom hodnoty vozidla známe, na preukázanie svojho tvrdenia ohľadom hodnoty vozidla nenavrhol súdu vykonať žiaden dôkaz. Žalovaný, naopak, na preukázanie svojich tvrdení o poškodeníach vozidla a o tom, že jeho hodnota bola len vo výške 500,00 Eur predložil fotografie (č. l. 388), faktúry za opravy vozidla č. 305100274, 305100270 (č. l. 389-391), ako aj kúpnu zmluvu svedčiacu o predaji vozidla za sumu 500,00 Eur (č. l. 394). Predmetný automobil patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku dňu jeho zániku existoval a naďalej s ním nakladal žalovaný, ktorý ho 24. marca 2014 predal. Do masy BSM tak patrí hodnota motorového vozidla. Keďže z dokazovania (ako je vyššie uvedené) vyplynula hodnota predmetného automobilu vo výške 500,00 Eur, uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 250,00 Eur titulom vyrovnania.

1.6. Pokiaľ ide o príslušenstvo vozidla, spočívajúce v zimných pneumatikách a diskoch, ktoré mali strany nadobudnúť v roku 2009 za 800,00 Eur, nadobudnutie ani existenciu týchto žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala. Podľa názoru súdu sa navyše v tomto prípade jedná o veci podliehajúce opotrebeniu a súd nepovažuje za pravdepodobné, aby štvorročné pneumatiky po ich pravidelnom používaní v zimnom období ešte pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva boli spôsobilé na riadne využitie.

1.7. Finančné prostriedky patriace manželom možno do masy bezpodielového spoluvlastníctva zaradiť len ako ich všeobecnú cenu, ktorá zodpovedá stavu v čase zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva. Súd vykonal dopyty na všetky stranami označené peňažné ústavy v Slovenskej republike a zistil, že ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva 17. decembra 2013 mali strany vedené nasledujúce účty s nasledujúcimi zostatkami: a) na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. na meno žalovaného bol zostatok 513,74 Eur, b) na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. na meno žalobkyne bol zostatok 51,33 Eur, c) na účte č. R. vedenom v Č., C..R.. na meno žalobkyne bol zostatok 0,79 Eur, d) na účte č. R. vedenom v H. R..C.., pobočka zahraničnej banky na meno žalovaného bol zostatok 5,01 Eur. Súd rozhodol tak, že zostatky na účtoch prikázal vždy tej strane, na ktorej meno bol účet vedený a tiež rozhodol o zaplatení náhrady za vyporiadanie tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 233,32 Eur (259,38 Eur, čo je polovica zostatkov na účtoch žalovaného mínus 26,06 Eur, čo je polovica zostatkov na účtoch žalobkyne).

1.8. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán mal náležať aj byt v obci R., pričom na preukázanie tejto skutočnosti navrhla vyžiadať od žalovaného nadobúdacie zmluvy. Žalobkyňa však túto nehnuteľnosť ani nijako bližšie nešpecifikovala, byt neoznačila číslom, súpisným číslom bytového domu, označením katastrálneho územia a podobne. Žalovaný tvrdil, že zmluvy nemá, lebo mu ich odcudzila žalobkyňa, a táto súdu nenavrhol vyžiadať dokumenty od príslušných správnych orgánov. Z tohto dôvodu súd uzavrel, že žalobkyňa, ktorú v tomto smere zaťažovalo ako bremeno tvrdenia, tak i dôkazné bremeno, tieto neuniesla a súdu nepreukázala, že by boli súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov akékoľvek nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o žiadosť žalobkyne na poskytnutie lehoty na predloženie výpisu z listu vlastníctva ohľadom predmetného bytu, ktorú žalobkyňa súdu adresovala na poslednom pojednávaní 17. septembra 2020, tejto súd s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania nevyhovel. Žaloba bola podaná 26. januára 2016 a pojednávanie, na ktorom súd rozhodol o skončení dokazovania a kde žalobkyňa požiadala o dodatočnú lehotu na doplnenie dokazovania, sa konalo 17. septembra 2020, teda viac ako štyri a pol roka po podaní žaloby. Žalobkyni bolo známe, že súd potrebuje špecifikáciu nehnuteľností, o ktorých tvrdí, že patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov jednak s poukazom na skutočnosť, že žalobkyňa bola od počiatku kvalifikovane právne zastúpená advokátom a jednak preto, že súd žalobkyňu výslovne na tento nedostatok žaloby upozornil na pojednávaní 17. júna 2019, kde stranám uviedol svoj predbežný právny názor. Prípisom z 13. februára 2018 adresovaným právnenému zástupcovi žalobkyne bola žalobkyňa vyzvaná, aby k veci uviedla všetky tie skutočnosti dosiaľ neuvedené, ktoré na preukázanie svojho nároku považuje za potrebné a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a bola upozornená, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Preto súd jej žiadosti o poskytnutie dodatočnej lehoty na doplnenie dokazovania nevyhovel. Z rovnakých dôvodov zamietol aj jej

žiadosť o možnosť dodatočného doloženia záznamu z výpovede jej brata F. O. ohľadom automobilu Hyundai.

1.9. Súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie sú v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka pasíva - spoločné dlhy ani záväzky manželov. Záväzky jedného alebo oboch manželov, ktoré vznikli za trvania manželstva, nie sú predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov (Najvyšší súd SR sp. zn. 3Cdo/143/2008). Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva však nie je možné ponechať bokom ani pohľadávky a dlhy, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva (R 46/1966). Po zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa spoločné záväzky stávajú predmetom vyporiadania v tzv. širšom zmysle podľa zásad platných pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Také spoločné majetkové práva či pohľadávky alebo dlhy sa potom rovnako ako veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva, pokiaľ existovali v dobe vyporiadania, prikazujú tomu-ktorému účastníkovi. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mali manželia nejaké spoločné záväzky z uzavretých zmlúv o úvere / pôžičke, ani iné spoločné záväzky, ktoré by bolo potrebné vyporiadať. Zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 004675517R (č. l. 55) z 20. januára 2012, Zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 004979126R (č. l. 58) z 21. júna 2012, Zmluva o splátkovom úvere č. 5037640354 z 24. januára 2013 a Zmluva o úvere č. 1395910127 z 09. júla 2013 bola uzavretá len medzi bankou a žalovaným, jedná sa preto o úvery samotného žalovaného.

1.10. Žalobkyňa napokon žiadala súd, aby žalovanému uložil povinnosť nahradiť jej polovicu nákladov, ktoré žalovaný počas trvania manželstva vynaložil na svoju záľubu spočívajúcu v lietaní a ktoré spočívali v neuvedenej sume nákladov na získanie leteckej licencie a v sume 90.000,00 Eur vynaloženej na jej každoročné udržiavanie. Taktiež žiadala žalovaného zaviazat', aby jej zaplatil sumu 3.319,39 Eur, ktorá mala predstavovať polovicu prostriedkov vynaložených zo spoločných prostriedkov manželov na zakúpenie leteckej prilby za 6.638,78 Eur. Žalovaný poprel, že by si zakúpil leteckú prilbu, pričom uviedol, že prilba, ktorú mal doma, patrila jeho zamestnávateľovi, ktorému ju musel vrátiť. Žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala zakúpenie leteckej prilby pre žalovaného z prostriedkov bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Argumentovala tým, že jej zamestnávateľ žalovaného potvrdil, že žalovaný si od nich prilbu nekupoval, čo však skôr svedčí v prospech tvrdení žalovaného. Žalobkyňa súdu nepredložila žiaden doklad o zakúpení uvedenej prilby, úhrade kúpnej ceny z prostriedkov manželov a podobne s tým, že aj hodnota prilby jej bola známa len z toho, že ju uviedol žalovaný, keď žiadal jej bývalého právneho zástupcu o vrátenie prilby po jej odnesení z bytu vo Zvolene. Súd preto uzavrel, že zakúpenie prilby žalobkyňa nepreukázala a jej návrhu na uloženie povinnosti žalovanému uhradiť jej polovicu obstarávacej ceny prilby tak nebolo možné vyhovieť. Žalobkyňa v tejto súvislosti navrhla vypočúť jej bývalého právneho zástupcu E. K., ktorý mal preukázať, že prilba existovala a že bola žalovanému odovzdaná zo strany právneho zástupcu. Tieto skutočnosti však medzi stranami neboli sporné a žalobkyňa výslovne uviedla, že zakúpenie prilby z prostriedkov bezpodielového spoluvlastníctva nevie preukázať. Preto súd tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol ako nadbytočný a nehospodárny.

1.11. Pokiaľ ide o peňažné prostriedky, ktoré boli z bezpodielového spoluvlastníctva manželov vynaložené na získanie a udržanie leteckej licencie žalovaného, vyčíslila ich žalobkyňa na sumu 90.000,00 Eur, ktorú však nijakým spôsobom súdu nedoložila. Žalovaný vynaloženie tejto sumy poprel a uviedol, že si nepamätá, koľko za udržiavanie leteckej licencie platil, pretože mu doklady o tom žalobkyňa odcudzila. Bez ohľadu na spornosť výšky takto vynaložených prostriedkov súd poukazuje na znenie ust. § 150 Občianskeho zákonníka, druhej vety, ktorá uvádza, že „každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok“. Tzv. investície do záľub žalovaného, ako ich nazýva žalobkyňa, nepredstavujú investície na výlučný majetok žalovaného, ktoré mali byť vynaložené z bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V dôsledku vynaloženia peňažných prostriedkov sa totiž majetok žalovaného nijakým spôsobom nerozmnožil a nezhodnotil. Podľa názoru súdu boli takto vynaložené prostriedky investované do vzdelania žalovaného a jedná sa tak o situáciu obdobnú uspokojovaniu bežných potrieb jednotlivých členov rodiny. Žalobkyňa preto nie je oprávnená požadovať náhradu takto minutých prostriedkov. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné vykonávať dokazovanie ohľadom výšky takto vynaložených prostriedkov, pričom však súd zdôrazňuje, že aj keby tomu tak nebolo, žalobkyňa žiadne doklady o úhrade ňou uvádzaných súm z bezpodielového spoluvlastníctva súdu nepredložila.

1.12. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal zostatky na účtoch vedených na jej meno, do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal zostatky na účtoch vedených na jeho meno a tiež hodnotu spoločného motorového vozidla. Žalovaného zaviazal titulom vyrovnania zaplatiť žalobkyni čiastku 483,32 Eur, ktorá pozostáva zo sumy 250,00 Eur ako náhrady za predané motorové vozidlo a sumy 233,32 Eur, čo je rozdiel medzi zostatkami na účtoch prikázanými jednotlivým stranám.

1.13. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

1.14. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd posudzoval úspech vo veci, pričom prihliadal na to, že vyporiadanie BSM bolo v záujme oboch účastníkov a úspešnosť oboch účastníkov bola prakticky rovnaká. Preto ani jednej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

1.15. Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia rozhodol súd o uložení povinnosti k úhrade súdneho poplatku za podanie návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva žalovanému. Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je totiž v prospech oboch manželov a za situácie, kedy je žalobkyni priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, čo znamená, že je od poplatku oslobodená, považuje súd za spravodlivé, aby bola povinnosť k úhrade poplatku uložená druhému z manželov. Samotné vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je spoplatnené ďalším súdnym poplatkom, ktorý sa platí vo výške 3 % z hodnoty vyporiadanej masy BSM, resp. podielu, ktorý z takej masy nadobudne príslušná strana. Keďže žalovaný nadobudol rozsudkom aktíva v celkovej sume 1.018,75 Eur, uložil mu súd povinnosť k úhrade súdneho poplatku v najnižšej zákonom stanovenej výške 66,00 Eur. Žalobkyni, ktorá je, ako je vyššie uvedené, od poplatku oslobodená, povinnosť k úhrade súdneho poplatku uložená nebola.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne a žalovaného rozsudkom z 21. júla 2022 sp. zn. 9Co/71/2021 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.). Vyslovil, že žiadna zo strán konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

2.1. Odvolací súd preskúmal všetky výroky napadnutého rozsudku, z dôvodu, že i keď výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (medziiným o tom, čo sa z BSM prikazuje tej - ktorej strane konania a o tom, či a čo má jedna z nich plniť druhej na ich úplné vyrovnanie), treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva strán konania z BSM a konštituovať ich nové práva. Ak jedna strana konania napadne odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM (či už ako celok, alebo niektorý z jeho výrokov), odvolací súd nie je v zmysle § 379 písm. c) CSP viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiadny z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP); odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie stupňa o vyporiadaní BSM (všetky jeho výroky vo veci samej) a v nadväznosti na výsledky svojho odvolacieho prieskumu môže toto rozhodnutie len ako celok buď potvrdiť (§ 387 CSP) alebo zmeniť (§ 388 CSP) alebo zrušiť (§ 389 CSP).

2.2. Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci v zmysle § 215 ods. 1 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 CSP, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, keď s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 143, § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že medzi stranami konania došlo k zániku BSM a k vyporiadaniu nedošlo dohodou. Správne súd prvej inštancie ustálil predmet vyporiadania BSM, čistú hodnotu BSM a správne v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka vykonal vyporiadanie určením rovnakých podielov oboch manželov, keď nebol dôvod na určenie iných podielov. Správne dospel k záveru, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jeho podielu sumu 483,22 eura. Súd prvej inštancie vyššie prijaté právne závery primerane vysvetlil a z odôvodnenia jeho

rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2, 3 CSP) na ktoré odôvodnenie poukazuje aj odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP stotožňuje. Námiety žalobkyne ani žalovaného uvádzané v odvolaní sú právne irelevantné, nemajú žiadny vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia.

2.3. Žalobkyňa v odvolaní vyslovila nesúhlas, že do masy BSM patria len veci, ktoré sú uvedené v rozsudku vo výroku I. Do BSM patria aj ďalšie hnutelné veci uvedené v žalobe, v odvolaní a ako aj nehnuteľnosť v R.. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že motorové vozidlo predal žalovaný matke len za cenu 500,- € a tiež nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, keď do masy BSM nepojal investície zo spoločných finančných prostriedkov do leteckej licencie, minimálne vo výške 90.000,-€ a do leteckej prilby minimálne do 6.638,78 €, ktorých polovice žiada žalobkyňa nahradiť (pozri odsek 3.1. rozsudku odvolacieho súdu).

2.4. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, ako ustálil predmet vyporiadania BSM, keď mal zato, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadne nadobudnutia hnutelných vecí uvedených v žalobe vrátane príslušenstva vozidla zo spoločných prostriedkov a že tieto veci ku dňu zániku BSM existovali, ohľadne hodnoty motorového vozidla, dôkazné bremeno ohľadne nadobudnutia nehnuteľnosti v obci R., nadobudnutia leteckej prilby a ani investovania finančných prostriedkov do leteckej licencie.

2.5. V predmetnej právnej veci je určujúcou hmotnoprávnou normou ustanovenia § 143, § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia riešia, ktoré veci nadobudnuté počas trvania manželstva tvoria predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V spore vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ako v prejednávanej veci) má žalobkyňa vzhľadom na právny režim § 143, § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý jej svedčí, povinnosť tvrdenia, že veci patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a že existovali v čase jeho zániku. Žalovaný má potom povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno, že právny režim § 143 Občianskeho zákonníka sa neuplatní, resp. že veci v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva neexistovali. Pokiaľ by tieto skutočnosti boli v konaní preukázané, žalovaný by uniesol ako bremeno tvrdenia, tak i bremeno dôkazné.

2.6. Odvolací súd s poukazom na zásady hodnotenia jednotlivých dôkazov v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla svoju dôkaznú povinnosť o nadobudnutí hnutelných vecí uvedených v žalobe vrátane príslušenstva vozidla zo spoločných prostriedkov a že tieto veci ku dňu zániku BSM existovali, ani dôkaznú povinnosť ohľadne hodnoty motorového vozidla, ohľadne nadobudnutia nehnuteľnosti v obci R., nadobudnutia leteckej prilby a dôkaznú povinnosť o investovaní finančných prostriedkov vo výške 90.000,- € do leteckej licencie. Naopak žalovaný uniesol svoje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, keď v súlade s § 151 ods. 2 CSP poprel skutkové tvrdenia žalobkyne, uviedol vlastné relevantné tvrdenia o sporných skutkových okolnostiach a tieto svoje tvrdenia podoprel dôkazmi. Bližšie pozri odseky 27. až 31., 33., 35. až 36. napadnutého rozsudku s ktorými závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, t. j. v danom prípade žalobkyňa nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov, tak ako je tomu i v danom prípade, keďže obrana žalobkyne v rámci prvoinštančného ako aj odvolacieho konania zostala iba v rovine nepodložených tvrdení. Vo vzťahu k investovaniu finančných prostriedkov do leteckej licencie okrem tohto, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o investovaní sumy 90.000,-€ odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie zastáva názor, že teoreticky aj keby nejaká suma bola zo spoločných prostriedkov v tomto prípade uhradená, osobný majetok žalovaného sa nijakým spôsobom nerozmnožil, nezhodnotil. Tieto prostriedky by teoreticky boli investované do prehlbovania vzdelávania žalovaného a žalobkyňa by nebola oprávnená požadovať náhradu takto minutých finančných prostriedkov.

2.7. K nevykonaniu žalobkyňou navrhovaných dôkazov odvolací súd poukazuje nato, že celkovo súd rozhoduje na základe skutkového stavu veci zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a

rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Predovšetkým nevykoná dôkazy, ktoré sú pre vec nerozhodujúce a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu veci (k zisteniu skutočností v zmysle § 143, § 149 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštalácie v odôvodnení svojho rozhodnutia vykonanie navrhnutých dôkazov (výsluch svedkov maloletých detí F. a R., svedka Y. K.L., listinných dôkazov - potvrdení od Úradu práce a sociálnych vecí vo Zvolene, Okresného riaditeľstva PZ SR vo Zvolene) považoval za nadbytočné a navrhnuté dôkazy (výsluch svedka F. O., listinný dôkaz - zmluva o nadobudnutí bytu v R.) nevykonával v súlade s princípom sudcovskej koncentrácie konania, keď tento postup riadne v zdôvodnení rozsudku odôvodnil (odsek 28., 35., 33. napadnutého rozsudku) so závermi, ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd, a preto nevykonanie navrhovaných dôkazov nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Navyiac, z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012, v dôsledku čoho odvolacie námietky nie sú dôvodné a spôsobilé privodiť pre žalobkyňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

2.8. Žalobkyňa v odvolaní tiež spochybňuje nezaujatosť sudkyne, ktorá jej svojím postupom dala dôvod domnievať sa, že je voči nej zaujatá, jednak spôsobom a tónom komunikácie s ňou, ktorý bol diametrálne odlišný od komunikácie s druhou stranou sporu, ako aj následným vyhodnotením dôkazov v jej neprospech.

2.9. Ustanovenie § 49 ods. 3 CSP výslovne vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu boli okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti. Pojem „postup“ pritom zahŕňa všetky procesné úkony vec prejednávajúceho sudcu, vrátane samotného rozhodnutia. Okolnosti spočívajúce v postupe sudcu v konaní o prejednanom spore nemôžu byť samy o sebe dôvodom zaujatosti sudcu. Keďže námietka zaujatosti sa týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe zákonnej sudkyne s poukazom na ust. § 53 ods. 3 CSP odvolací súd na námietku zaujatosti neprihliadol, keď navyiac zo zvukových záznamov z jednotlivých pojednávaní, ktoré sú uložené v registri - ESS skutočnosti tvrdené žalobkyňou (komunikácia sudkyne) vôbec nevyplývajú.

2.10. Bezpredmetné sú aj námietky žalovanej týkajúce sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku (pozri odsek 3.3. odvolacieho rozsudku). V danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštalácie spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia § 220 ods. 2 CSP (pozri odsek 16. odvolacieho rozsudku), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené či zjavne arbitrárne (svojoľné). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. V rozsudku jednotlivé časti odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť a aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia súdu prvej inštalácie je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

2.11. Za nedôvodné považuje odvolací súd námietky žalovaného uvedené v odvolaní (pozri odsek 4.), že žalobkyňa by sa mala rovnako podieľať aj na splácaní dlhu daných poskytnutých finančných prostriedkov jemu bankami, ktorú skutočnosť súd prvej inštalácie pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva opomenul.

2.12. Súd prvej inštalácie sa touto otázkou zaoberal (pozri odsek 34. napadnutého rozsudku), keď dospel k záveru, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mali manželia nejaké spoločné záväzky z uzavretých zmlúv o úvere (Zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 004675517R z 20. januára 2012, Zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 004979126R z 21. júna 2012, Zmluva o splátkovom úvere č.

5037640354 z 24. januára 2013 a Zmluva o úvere č. 1395910127 z 09. júla 2013) ani iné spoločné záväzky, ktoré by bolo potrebné vyporiadať, keďže tieto zmluvy boli uzavreté len medzi bankou a žalovaným, jedná sa preto o úvery samotného žalovaného. Ak za trvania manželstva uzavrel zmluvu o úvere ako dlžník len jeden z manželov, nepotrebuje k tomu súhlas druhého manžela (porovnaj k tomu napr. Zborník IV bývalého Najvyššieho súdu, str. 495). K takémuto dlhu týkajúcemu sa výlučne jedného z účastníkov (manželov) sa pri vyporiadaní BSM prihliadne, pokiaľ bola zaň získaná určitá majetková hodnota, ktorá patrí v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka do bezpodielového spoluvlastníctva (porovnaj R 57/1970). Za spoločnú vec manželov sa považuje iba vec, ktorá prináleží do bezpodielového spoluvlastníctva; mimo sféry BSM konajú manželia právne samostatne (porovnaj napr. R 72/1994).

2.13. V prípade záväzku žalovaného z uvedených troch zmlúv o úvere nezodpovedá žiadne bezpodielové spoluvlastníctvo, keď žalovaný, na ktorom bola dôkazná povinnosť, žiadnym spôsobom nepreukázal, že peniaze takto získané boli použité v rámci BSM strán sporu. Keďže dlh, z ktorého je zaviazaný výlučne žalovaný, nebol použitý na získanie spoločného majetku strán sporu, žalovaný sa nedôvodne domáha, aby na tieto záväzky bolo prihliadnuté v rámci vyporiadania rozvodom zaniknutého BSM. Na spomenutý dlh sa nevzťahuje ust. § 150 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a preto záverom súdu prvej inštancie nie je čo vytknúť.

2.14. Samotná skutočnosť, že strany sporu sa nestotožňujú s právnymi závermi súdu prvej inštancie, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahraďiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám stranám sporu o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď súd prvej inštancie sa neodchýlil od príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, Občianskeho zákonníka a ani nepoprel ich účel a význam.

2.15. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil (výroky I., II., III.) vrátane výroku o náhrade trov konania (výrok V.) a výroku o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok (výrok IV.).

2.16. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd prvej inštancie síce nesprávne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, namiesto správneho ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, ktorá skutočnosť ale sama o sebe nemá za následok nesprávnosť výroku o náhrade trov konania, keď predmetný výrok je vecne správny. Súd prvej inštancie správne prihliadol, že pri rozhodovaní o trovách konania je potrebné prihliadnuť, že rozhodnutie o vyporiadaní BSM je v záujme obidvoch strán konania, ktorí sú povinní vyporiadať previesť. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že tu ide o tzv. iudiciu duplex (žalobu môžu podať obidve strany, súd nie je viazaný návrhom). Pri stanovení úspechu v konaní s poukazom na ustanovenia § 255 ods. 1 CSP nie je možné vychádzať z tohto, kto podal žalobu, kto sa ako v konaní bránil, ale úspech alebo neúspech v konaní, je až v tom, akého podielu sa komu dostane. Ak je parita podielov rovnaká, čo je aj daný prípad, je na mieste, aby si každý zo strán sporu hradil náklady konania zo svojho a správne preto súd prvej inštancie rozhodol tak, že ani jednej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania, ktorý výrok je v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 CSP.

2.17. Vecne správne súd prvej inštancie rozhodol aj o povinnosti žalovaného zaplatiť na účet súdu súdny poplatok (výrok IV.).

2.18. Súd prvej inštancie dospel k záveru o rovnosti podielov strán sporu pri vyporiadaní BSM a v tomto prípade by poplatok mal každý z manželov platiť podľa ceny majetku, ktorý mu pri vyporiadaní pripadá (pozri Stanovisko Najvyššieho súdu SR zo 17. marca 1976, sp. zn. Cpj 70/1975, R 14/1976). Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa bola oslobodená od súdnych poplatkov, súd prvej inštancie správne zaviazal žalovaného v zmysle citovaného ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b), § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. zaplatiť súdny poplatok v zmysle Položky 6 písm. a), b) Sadzobníka súdnych poplatkov.

2.19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. S poukazom na rovnaký čiastočný úspech strán v odvolacom konaní (žalobkyňa bola úspešná v časti odvolania žalovaného; žalovaný bol úspešný v časti odvolania podaného žalobkyňou) odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a preto už o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP nebude potrebné rozhodnúť súdom prvej inštancie.

3. Krajský súd v Bratislave uznesením z 26. septembra 2022 sp. zn. 9Co/71/2021 opravil prvý odsek

bodou III. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/71/2021-826 IČS: 671 620 50 13 zo dňa 21. júla 2022 tak, že správne má prvý odsek bodu III. odôvodnenia znieť: „III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom vyrovnania sumu 483,32 eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku“.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ust. § 420 písm. f) CSP.

4.1. Uviedla, že v konaní pred prvostupňovým súdom došlo k vadám zmätočnosti a následne odvolací súd sa v napadnutom rozsudku priklonil k názoru súdu prvej inštancie, ktorý v dôsledku väd zmätočnosti špecifikovaných v § 420 písm. f) CSP vychádzal z nesprávnych skutkových okolností. Tieto sa zakladajú na nedostatočne vykonanom dokazovaní, čo malo za následok, že jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň to malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

4.2. Namietala nasledujúce vady konania pred prvostupňovým súdom: 1. nepripustenie návrhov na vykonanie dôkazov uskutočnených dovolateľkou v prvostupňovom konaní. Domnieva sa, že v konaní bola preukázaná existencia hnutelných vecí tak, ako boli uvedené v súpise v žalobe o vyporiadanie BSM. Medzi ďalšie hnutelné veci uvedené v súpise v žalobe boli zostatky na účtoch vo finančných inštitúciách, hodnota motorového vozidla Škoda Fabia spolu so zimnými pneumatikami, pracovné náradie a športové vybavenie, elektronika. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že žalovaný motorové vozidlo predal svojej matke len za cenu 500 eur. Nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, keď do masy BSM nepojal investície zo spoločných finančných prostriedkov do leteckej licencie, minimálne vo výške 90 000 eur a do leteckej prilby minimálne do 6 638,78 eura, ktorých polovicu žiada dovolateľka nahradiť. Na preukázanie, že letecká prilba bola žalovaným zakúpená počas trvania manželstva zo spoločných finančných prostriedkov, a teda patrí do masy BSM, túto skutočnosť mohol potvrdiť navrhnutý svedok E., ale súd nevyhovел návrhu dovolateľky na vypočutie E. ako svedka. Tvrdí, že žalovaný zaujal pri obrane postoj, že popieral existenciu akýchkoľvek hnutelných vecí v byte vo Zvolene. Má za to, že v konaní pred prvostupňovým súdom došlo k vadám zmätočnosti. Tieto sa zakladajú na nedostatočne vykonanom dokazovaní, čo malo za následok, že dovolateľke bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň to malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V konaní boli vykonané dôkazy navrhované stranami sporu, avšak, kým žalovanou stranou navrhované dôkazy boli vykonané všetky, navrhované dôkazy zo strany dovolateľky, napriek tomu, že mohli mať významný vplyv na rozhodnutie vo veci samej, pripustené zo strany súdu neboli a neboli tak ani vykonané. 2. spôsob vedenia konania prvostupňovým súdom vzbudzuje dôvodné pochybnosti o nezáujatosti a nestrannosti súdu. V priebehu konania pred prvostupňovým súdom jej bolo opakovane znemožňované uplatňovať svoje procesné práva z dôvodu arogantného prejavu konajúceho sudcu, ktorá opakovane znevažovala jej výroky počas pojednávania a svojím prejavom výrazne nadŕžala strane žalovanej. Konajúci sudca sa opakovane svojím postupom dal dovolateľke dôvod sa domnievať, že je voči nemu zaujatá jednak spôsobom a tónom komunikácie s ním, ktorý bol diametrálne odlišný od komunikácie s druhou stranou sporu ako aj následné vyhodnotenie dôkazov v neprospech dovolateľky. Poukazuje na to, že v jej prípade nebol zachovaný princíp rovnosti zbraní, princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby strana v spore mala rozumnú možnosť prezentovať svoj prípad za rovnakých podmienok tak, aby nebola postavená do podstatne nevýhodnej situácie vo vzťahu k druhej strane sporu. 3. neodôvodnenie postupu súdu pri vyhodnocovaní dôkazov a nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Okresný súd Malacky v odôvodnení rozsudku nedostatočne odôvodnil, z akých dôkazov vychádzal pri rozhodovaní vo veci a ako ich vyhodnotil. Má za to, že v konaní pred prvostupňovým súdom došlo k vadám zmätočnosti. Tieto sa zakladajú na nedostatočne vykonanom dokazovaní, čo malo za následok, že dovolateľke bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň to malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa nej je rozsudok postihnutý vadou nepreskúmateľnosti. Rozsudok neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Pretože v rámci odvolacieho konania došlo k vadám zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, došlo nesprávnym procesným postupom k znemožneniu jej uskutočňovania patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a

rozhodnutie.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol, že žiada Najvyšší súd SR, aby vyššie uvedené dovolanie žalobkyne odmietol z dôvodu, že táto v dovolaní neopodstatnene namieta existenciu vady konania podľa § 420 písm. f) CSP.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. V súvislosti s námietkou dovolateľky o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov

sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

14. V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejme úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami dovolateľky. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, aké dôkazy súd vykonal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, a to s uvedením príslušných zákonných ustanovení. Súd prvej inštancie správne došiel k záveru, že medzi stranami konania došlo k zániku BSM a k vyporiadaniu nedošlo dohodou. Správne ustálil predmet vyporiadania BSM, čistú hodnotu BSM a v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka vykonal vyporiadanie určením rovnakých podielov oboch manželov, keď nebol dôvod na určenie iných podielov. Správne došiel k záveru, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jeho podielu sumu 483,22 eura. Súd prvej inštancie vyššie prijaté právne závery primerane vysvetlil a z odôvodnenia v rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutia patričným spôsobom odôvodnil, na ktoré odôvodnenie poukazuje odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP stotožňuje.

15. Nespôsobilou založiť dôvodnosť dovolania je dovolacia námietka týkajúca sa nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu, nevykonania náležitého dokazovania, nesprávneho vyhodnotenia

vykonaných dôkazov, čo malo za následok nesprávne skutkové zistenia. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (bod 17.5., bod 18.1.) vyplýva, že odvolací súd s poukazom na zásady hodnotenia jednotlivých dôkazov v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neuniesla svoju dôkaznú povinnosť o nadobudnutí hnutelných vecí uvedených v žalobe vrátane príslušenstva vozidla zo spoločných prostriedkov a že tieto veci ku dňu zániku BSM existovali, ani dôkaznú povinnosť ohľadne hodnoty motorového vozidla, ohľadne nadobudnutia nehnuteľnosti v obci R., nadobudnutia leteckej prilby a dôkaznú povinnosť o investovaní finančných prostriedkov vo výške 90.000,- € do leteckej licencie. Naopak žalovaný uniesol svoje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, keď v súlade s § 151 ods. 2 CSP poprel skutkové tvrdenia žalobkyne, uviedol vlastné relevantné tvrdenia o sporných skutkových okolnostiach a tieto svoje tvrdenia podoprel dôkazmi. Bližšie pozri odseky 27. až 31., 33., 35. až 36. napadnutého rozsudku, s ktorými závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, t. j. v danom prípade žalobkyňa nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov, tak ako je tomu i v danom prípade, keďže obrana žalobkyne v rámci prvoinštančného ako aj odvolacieho konania zostala iba v rovine nepodložených tvrdení. Vo vzťahu k investovaniu finančných prostriedkov do leteckej licencie okrem tohto, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno o investovaní sumy 90.000,-€, odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie zastáva názor, že teoreticky aj keby nejaká suma bola zo spoločných prostriedkov v tomto prípade uhradená, osobný majetok žalovaného sa nijakým spôsobom nerozmnožil, nezhodnotil. Tieto prostriedky by teoreticky boli investované do prehlbovania vzdelávania žalovaného a žalobkyňa by nebola oprávnená požadovať náhradu takto minutých finančných prostriedkov.

K nevykonaniu žalobkyňou navrhovaných dôkazov odvolací súd poukázal nato, že celkovo súd rozhoduje na základe skutkového stavu veci zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Predovšetkým nevykoná dôkazy, ktoré sú pre vec nerozhodujúce a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu veci (k zisteniu skutočností v zmysle § 143, § 149 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vykonanie navrhnutých dôkazov (výsluch svedkov maloletých detí F. a R., svedka Y. K., listinných dôkazov - potvrdení od Úradu práce a sociálnych vecí vo Zvolene, Okresného riaditeľstva PZ SR vo Zvolene) považoval za nadbytočné a navrhnuté dôkazy (výsluch svedka F. O., listinný dôkaz - zmluva o nadobudnutí bytu v Sliači) nevykonával v súlade s princípom sudcovskej koncentrácie konania, keď tento postup riadne v zdôvodnení rozsudku odôvodnil (odsek 28., 35., 33. napadnutého rozsudku) so závermi, ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd, a preto nevykonanie navrhovaných dôkazov nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Naviac, z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012, v dôsledku čoho odvolacie námietky nie sú dôvodné a spôsobilé privodiť pre žalobkyňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

V danom spore vzal súd do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, respektíve vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula alebo vyšla počas konania najavo. Skutkové zistenia súdu nie sú založené na chybnom hodnotení zákazu dôkazov nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán a ktoré vyšli najavo inak, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z príslušných ustanovení CSP.

16. Dovolacia námietka týkajúca sa nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, nie je spôsobilá založiť dôvodnosť dovolania, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Dovolací súd v hodnotení dôkazov súdmi nižších inštancií nezistil pochybenie, ktoré by bolo v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Navyše, už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999) ako aj viaceré jeho rozhodnutia (napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávajú názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná (bez ďalšieho) za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania.

17. Neobstojí ani dovolacia námietka, že spôsob vedenia konania na súde prvej inštancie vzbudzuje pochybnosti o nezaujatosti a nestrannosti súdu s ktorou sa náležite vypořiadal odvolací súd v bode 19.1., keď uviedol, že ustanovenie § 49 ods. 3 CSP výslovne vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu boli okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti. Pojem „postup“ pritom zahŕňa všetky procesné úkony vec prejednávajúceho sudcu, vrátane samotného rozhodnutia. Okolnosti spočívajúce v postupe sudcu v konaní o prejednanom spore nemôžu byť samy o sebe dôvodom zaujatosti sudcu. Keďže námietka zaujatosti sa týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe zákonnej sudkyne s poukazom na ust. § 53 ods. 3 CSP, odvolací súd na námietku zaujatosti neprihliadol, keď navyše z zvukových záznamov z jednotlivých pojednávaní, ktoré sú uložené v registri - ESS skutočnosťou tvrdené žalobkyňou (komunikácia sudkyne) vôbec nevyplývajú.

18. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

19. Na záver dovolací súd konštatuje, že námietka dovolateľky, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, je neopodstatnená. Podané dovolanie je tak síce prípustné ale nie je dôvodné, a preto ho podľa § 448 CSP zamietol.

20. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.